

श्री श्रीनिवासपरब्रह्मणे नमः

Vaikhanasiya

VIMĀNĀRCHANA KALPA

(Sage Marichi Samhita)

श्रीवैखानसे - भगवच्छास्त्रे

विमानार्चनाकल्पाः

वैखानस - व्याक रणपण्डित, व. रघुनाथचक्रवर्ति भट्टाचार्येण
• व्याक रणपण्डित श्री सेतु माधवाचार्येण च
संशोधितः

वैखानसागम चुडामणि

माडंबाकं कृष्णस्वामि श्रीनिवास भट्टाचार्यैः

T.T.D. वैखानसागम अस्थान पंडितैः

परिशीलितः

प्रकाशकाः

तिरुमल - तिरुपति देवस्थानम्, तिरुपति

1998

मरीचिसंहिता विमानार्चनकल्पस्थ

विषयानुक्रमणिका

प्रथमः पटलः	पृष्ठम्		
मङ्गलाचरणम्	1	श्रृपरीक्षापूर्वं मूढसंवादः	.
मरीचिप्रतिष्ठापप्रश्नः	.	त्याज्यभूमिकथनपूर्वं	.
मरीच्युत्तञ्जुत्तम्	2	निमित्तदर्शन प्रवक्तुः	5
विष्णोः सर्वोत्तमत्वे श्रुतिः	.	निमित्ताऽन्तर दर्शनपूर्वं	.
विमानार्चनपदनिरुक्तिः	.	कार्याभविधिः	.
अर्चनफलम्	.	वाग्मादौ चतुः षष्ट्यादिभागकम्पूर्वं	.
तद्विधिपूर्वकं विस्मयनसोक्तस्य	.	विष्ण्वर्चनविधिः	.
स्तरण कथन प्रतिज्ञा	.	ऐशान्यादिषु शंकरादिभवनम्	.
आद्यादीनां गृहद्वष्टव्यता	.	वाग्मादौ तत्प्रेक्षमूर्ति	.
भगवदर्चनेश्रुतिः	3	स्थापनविधिः	6
ध्यानाद्भगवतः	.	वाग्माद्वाग्नेविप्राऽऽवासस्थले	.
सकलत्वाऽभिव्यक्तिकथनम्	.	नदीतीरादौ वा	.
तदाश्रयनस्य फलकथनम्	.	आलयद्वारस्योत्तमोत्तमत्वादिकम्	.
आचार्यादिवरणम्	.	एकाऽनेकमूर्तिविधानम्	.
आश्रयनस्थानेवः प्रतिमार्चनस्य	.	तृतीयः पटलः	.
सहेतुकंषष्ट्यम्	.	वाग्मादीनां स्वरूपम्	.
विमानार्चनस्य फलजनकत्वम्	.	वाग्माऽग्रहास्योः प्रभेदः	7
द्वितीयः पटलः	.	इण्डके - स्वस्तिकादिषु च	.
विशिष्टाऽऽचार्यवरणम्	4	देवपदादि निरूपणम्	.
श्रृपरीक्षाविधिः, तत्कालश्च	.	आद्यादि निरूपणम्	.
अंकुशऽर्पणपूर्वं निमित्तदर्शनविधिः	.	गृहश्रेणी निर्माणदेशः सहेतुकं	.
	.	पूजाविहीनस्थाने वासनिषेधः	8

अर्चकादीनां स्थानम्	•	शिलान्तजलान्तभूशोधनपूर्वं शिलादि	
वास्तुविषयविन्यास निषेधः	•	स्थापनम्	•
वास्तुवशात्प्रासादादि निरूप	•	शिलेष्टकादि लक्षणम्	•
कर्षणकालः युगादितलक्षणम्	9	शिलेष्टकाप्रतिष्ठापूर्वकं तद्विन्यासः	•
कर्षणप्रकारः	•	तन्मध्ये स्तम्भविन्यासश्च	17
बीजाऽऽवापादिकम्	•	सप्तमः पटलः	
बीजावापं विनापि-पट विभागकल्पणम्-		विमानविधिः	18
पददेवता निरूपणम् - तत्पूजनम् - तत्र		संक्षीर्णविमानलक्षणम्	•
उत्तमत्वादिकम्	10	शांतिकादि विमानलक्षणम्	•
गर्भालयप्रदेशे पञ्चविंशति सूत्रसन्धौ		हर्म्यभेदः तत्स्वरूपं च	•
देवतापूजा विधिपूर्वकं पुण्याहविधिः		ऐशानाधिक्याभावे सर्वनाशः	19
अष्टविषये बालाऽऽलयविनापि		महतो विमानस्य द्विगुणाधिष्ठानम्	•
देवप्रतिष्ठाविधिः	•	अष्टमः पटलः	
चतुर्थः पटलः		अयाऽधिष्ठानकरण रूपभेदा	•
तस्याऽऽलय निर्माणविधिः	11	पद्मबंधादीनां लक्षणम्	•
बालबेह-द्रव्य चेतयिवासादि		पद्मबन्धलक्षणम्	•
निरूपणपूर्वं यागशालादिविधिः	•	पुष्पबन्धलक्षणम्	20
बालालयप्रतिष्ठाविधिः	12	श्रीप्रियाम्बुजलक्षणम्	•
पञ्चमः पटलः		प्रतिबन्धलक्षणम्	•
नवमूर्तिबालाऽऽलयविधिः	13	प्रतिबन्धलक्षणम्	•
षण्मूर्तिबालाऽऽलयविधिः	14	कपोतबन्धलक्षणम्	•
पञ्चमूर्ति बालाऽऽलयविधिः	14	श्रीबन्धलक्षणम्	•
नवमूर्त्यादि बालाऽऽलय		वर्गावसाने द्वास्त्रयलक्षणम्	•
प्रतिष्ठविधिः	•	नवमः पटलः	
षष्ठः पटलः		एकतलविमाने शांतिकलक्षणम्	21
प्रशस्त कालनिरूपणम्	15	पौष्टिकलक्षणम्, जयदस्यलक्षणम्,	
शङ्खस्थानम्	16	अङ्गुलस्थलक्षणम्	•
दिङ्निर्णयः	•	सार्वकामिकस्थलक्षणम्	22

गर्भगृहलक्षणम्,	पस्विाशना माल यनिर्माणम्	
मुखमण्डपलक्षणम्	प्रथमावस्ते द्वितीये वा मण्डपम्	34
भद्रतोष्णादीनां विकल्पः	द्वितीयतृतीयादिषु स्नपनपञ्चाल-	
पादादीनां चतुस्त्रादि कृतानां	यादिकल्पनम्	
पादादीनां चतुस्त्रादि कृतानां		
द्वारलक्षणम्	द्वादशः पटलः	
कवाटस्थलक्षणम्,	24. पस्विास्थानं	
कवाटार्थन्दारुविशेषः	चक्रध्वजशङ्खादीनां	
प्रस्तलक्षणं	स्थानकल्पनम्	35
वीथालक्षणम्, शिरःस्थलक्षणम्	25. पञ्चालयादीनां मूलालयाभि-	
नासिकाविधानम्	मुख्यम्	
स्थूपिलक्षणम्, आयादि परीक्षा	26. स्नपनस्थानप्राकारगोपुराणां	
दशमः पटलः	बहिर्मुखं स्वत्तम्	
द्वितीयविधि	(पीठावस्थानप्रयदेवाः)	
तृतीयतलस्य	27. सप्तावस्तेदेवाः अष्टादवद्वास्थालाः,	
चतुस्तलस्य	28. विष्वक्सेनस्थानम्	36
पञ्चतलविधिः	29. यूथेशपीठलक्षणम्	
द्वितीयतले प्राच्यादिषु	त्रयोदशः पटलः	
देवाङ्गणतलस्य विधिः	गर्भ व्यासविधिः	37
गवतलस्य द्वितीयतले प्राच्यादिषु	30. वर्णचिह्नपञ्चायुधानि अष्टमङ्गलानि	
देवाः	पेलालक्षणम्	
एकादशः पटलः	पेलायां समन्त्रकं	
प्राकारलक्षणम्	द्रव्यविन्यासविधिः	38
हस्तमानत्रैविध्यम्	31. ब्राह्मणादिभेदेन पेलास्थान विवेकः	
गोपुरलक्षणम्	समाप्तेष्टकाशिला विन्यासविधिं	
तटाकतीर्थमण्डपानां लक्षणम्	32. स्थूपिकाविन्यासविधिः	39
महामण्डपस्यमानविकल्पः	चतुर्दशः पटलः	
पस्विास्थलक्षणम्	पस्विाशनां गवभेद निरूपणम्	40
	33	

अर्चकादिभेदेन अपमादिकथनम्
आचार्यादीनां भूम्यादि दानम्

पञ्चदशः पटलः

शिलाभेदः

वेद्यर्थं शिलावाहणम्

शिलानां त्रैविध्यम्

शिलानां पुंस्त्वादिभेदा

स्तत्कार्यञ्च

देवदेवीनां मेयैकशिलेति

मतान्तस्म

गर्भिणीशिलात्यागः

नवविधांगुलभेदः

शिलानयनप्रकारः

दास्वादिवेत्कर्मणि

दास्वमृण्मयादीनां मुत्तरोत्तरं

श्रैष्ट्यम्

ध्रुववेर विधानम्, चित्रादिविधानं

तत्फलञ्च पीठविधानम्

अर्धचित्रार्चनं केवलामुष्मिप्रदम्

पीठविधानम्

ध्रुवार्थमात्रासन्निधेयः

गर्भालयपदविन्यास विधानम्

देव्यादि प्रमाणम्

ब्राह्मादिस्थानेषु ध्रुवस्थापने

फल भेदः

देवस्य ब्राह्मन्तं स्तनान्तं

कर्णान्तम्

देवदेवी पस्विदां एकद्वयेण

करणम्

स्थानवप्रदीनां पीठादिषु स्तनन्यास

विधानम्

41 षोडशः पटलः

शिलावेस्थापनविधिः

यान्मशालाशय्यादीनां लक्षणम्

शिल्पिना अमन्त्रकं

ध्रुववेस्थापनम्

सुमुहूर्ते ध्रुववेस्थापनम्

ध्रुवार्चस्थापनविधिं

अष्टबन्धप्रयोग, स्तद्व्याधि

सप्तदशः पटलः

42 वेद्यर्थदारुवाहणम्

वाह्यादास्वः

अवाह्यादास्वः

लिङ्गभेदेन दारुत्रैविध्यम्

गमनकाले निमित्तदर्शनम्

43 वृक्षपतने दिग्भेदेन फलभेदः

ऊरुदण्डादीनां मङ्गुत्तसंख्या

अथ तावपट्टबन्धनम्

प्रसास्तिपादादीनां सन्ध्यभावः

44 अष्टादशः पटलः

शूलस्थापनाविधिः

धान्यवेदिशूलस्थापनम्

सम्यहोमः

अष्टबन्ध भेदः

ऊज्जुवेष्टनम्

45

46

47

47

48

49

50

51

मृत्सङ्ग्रहणं तत्संस्कारः

रुज्जुबन्ध, मृत्संस्कारः

शर्करालेपनम्

हृदयादिभेदेन पद्मरागादि

स्थापनम्

दारुशिलाभेदेन शर्करादि

स्थापनम्

पटाच्चापनम्, वर्णसंस्कारः

एकोनविंशः पटलः

प्रववेरविधिः

स्थानकादि भेदेन प्रववेरविध्यम् तस्यैव

योगादि भेदेन चातुर्विध्यम्

स्थानकादि भेदेन विमानभेदः

दैविके स्थानकं यानकं मिश्रभेदेन

भेदः

प्रगह्वारादीनांफलम्

उत्तरदशीर्षं नाभिचारिकम्

स्थानकादि ग्राम प्रेक्षंकर्तव्यं

योग त्रैविध्यम्, भोग त्रैविध्यम्

वीर त्रैविध्यम्, आभिचारिक

स्थानकम्

पीठपरिमाणम्,

योगासनस्योत्तमत्वादिकम्

भागाऽऽसनस्योत्तमत्वादिकम्

वीरासनस्योत्तमत्वादि

आभिचारिकासनस्योत्तमत्वादि

सिंहासनम्, पद्माऽऽसनम्,

पद्मसिंहासनम्

* भद्रासनम् योगशय्यातदुत्तमत्वादि

52

भद्रासनम्

53

भोगशयनम् तदुत्तमत्वादि

वीरासनं तदुत्तमत्वादि

*

आभिचारिकम्

अनन्तशयनलक्षणम्,

*

ब्रह्मादीनां स्थानप्रमाण वर्णादि

54

निर्णयः

प्रवायामवशात् ब्रह्मगुरुडादीनां

प्रमाणम्

55

विंशः पटलः

*

देवस्यवर्णनिर्णयः,

*

प्रथमावरणदेवाः

द्वितीयावरणदेवाः,

*

तृतीयावरणदेवाः

*

श्रीभूचतुर्नाम

*

पुरुषादि देवीनां चतुर्नामोहः

*

कर्माचारस्यानेप्रथमावरणदेवाः

56

सर्व

हयान्नः

57

सुरवह

रामदेवः

*

सुवहः

58

पुण्यः

58

सुवहः

*

द्वितीयावरणदेवाः - मित्रादीनां

लक्षणं च

59

मित्रादीनां चतुर्नाम, तृतीयावरणदेवाः

ब्रह्मादिलक्षणम्	• पञ्चमावरण द्वास्देवते	•
ब्रह्माणो लक्षणम्	• नन्दकः	•
मार्कण्डेयस्य	• शार्ङ्गः	•
गङ्गाधरस्य	• षष्ठावरण द्वास्देवते	•
पद्मापितुः	• शङ्खचूली	•
धात्रादीनां लक्षणम्	68 चक्रचूली	71
धात्रादीनां चतुर्नाम, आलयबाह्ये	सप्तमावरण द्वास्देवते०	•
न्यक्षादि देवाः	• चण्डः	•
न्यक्षः	• प्रचण्डः	•
विषयः	• विषयवसेनस्वरूपं स्थलनिर्णयः	•
मित्रः	• श्रीभूतस्थानादि, गरुडस्थानादिः	•
क्षत्रा	• चक्रस्थानादि, शंखस्थानादि	72
प्रथम द्वास्देवते०, मुख्यमंडप	ध्वजस्थानादि, यूथाधिपस्थानादि	•
द्वास्देवते०	• अक्षहन्तृस्थानादि, चक्रदीनां	•
मणिकः	69 स्थाने मतान्तरम्	•
तस्य कन्तीसन्ध्या	• आवरणबलिदेवाः	•
मुखमण्डपद्वास्देवते	• द्वितीयावरणे नवकाहाणां	•
विखनाः	• चतुर्नामादिकम्	•
तापसः	• आदित्यस्य	73
प्रथमावरणद्वास्देवते	• चन्द्रस्य	•
किष्किन्धः	• अङ्गास्कस्य	•
तीर्थः	• बुधस्य	•
द्वितीयावरण द्वास्देवतेः	• गुरोः, शुक्रस्य	•
तृतीयावरण द्वास्देवते०	70 मंदस्य, राहोः, केतोः	•
शङ्खनिधिः	• तृतीयावरणे गङ्गादीनां	•
पद्मनिधिः	• चतुर्नामादि	•
चतुर्यावरणद्वास्देवते	• गङ्गायाः, यमुनाया, नर्मदायाः.	•
तुहिणः	• सिन्धोः	74
बलिन्दः	• दुर्गाया, सस्वत्याः, श्रियः	75

ज्येष्ठायाः, धात्र्याः, सुरयाः	*	विद्याधराणाम्	
सुन्दर्याः, स्वाहायाः, स्वधायाः	76	षष्ठावरणे तुम्बुरोः, नास्त्यस्य,	
संहलादिन्याः, राकायाः,		अक्षुण्णाम्, प्रजापतोः, मुद्गलस्य	
सिनीवाल्याः	*	हस्तेशस्य, जाम्बवस्य	
हविष्ठाकस्य, पुष्पस्थाकस्य,	77	असुरस्य, अन्तराले	
पुरुषस्य, प्लोताधिपस्य	*	किञ्जरमिथुनस्य	8
शयनस्थाले गोदायाः,		प्रह्लादस्य, मदनस्य, विपायाः,	
चामुण्डस्य	*	व्याजिन्याः	
बलिस्थाकस्य, तुर्यावरणादेवेषु		कामिन्याः, चन्द्राभायाः, सुन्दरस्य,	
गविष्टस्य	78	मायां	8
हरिण्याः, तोयस्य, अग्नेः	*	सप्रभावरण, ब्रह्मादिपददेवतानां	
वायोः, ऋग्वेदस्य	*	स्थानम्	
यजुर्वेदस्य, सामवेदस्य,			
अथर्ववेदस्य,	79	एकविंशः पटलः	
शिवस्य, विष्णोः, काश्यपस्य,		मत्स्यस्य चतुर्नामादि	8
गुहस्य	*	कूर्मस्य, वराहस्य, नृसिंहस्य	84
पङ्क्तीशस्य, पवित्रस्य,		वामनस्य, पशुस्य, मत्स्य,	
पावनस्य	80	तरेव्याः कमलायाः, राघवस्य	
तक्षकस्य, पञ्चमावरणे कुर्याः	*	सीतायाः, सौमित्रेः, भक्तस्य	85
अनुमत्याः, सप्तमातृणाम्	*	शत्रुघ्नस्य, हनुमत्तः, शस्य	
जयादीनामष्टानाम्	81	शाङ्गस्य, सुवीर्यस्य,	
सप्तरोहिणीनाम्	*	विभीषणस्य	90
वत्सस्य, प्राणादीनाम्,		अङ्गदस्य, बलभद्रस्य,	
मस्तान्	82	वृष्णस्यः	
शतरुद्राणाम्, एकादशरुद्राणाम्	*	रुक्मिण्याः, सत्यभामायाः,	
द्वादशादित्यानाम्	*	गोपीनाथस्य	91
गन्धर्वाणाम्, मुनीनाम्,		श्रीदाम्, सुन्दरस्य, कल्किनः,	
अप्सरसाम्	83	कौतुकस्य	
आश्विनोः, वसुनाम्,		प्रादुर्भावाणां अनुकल्पम्	92

द्वाविंशः पटलः

कौतुकद्रव्याणि, तेषु

गुणाधिक्यम्

फलविशेषकामनया द्रव्यविशेषः

स्नानस्य रूपमात्रम्,

उत्सववलिबेरयोर्द्रव्य निषेधः

कौतुकोत्सवयोः स्थिति विशेषः

कौतुकस्य रूपविशेषः,

देवदेवीप्रभा पीठानां द्रव्यैक्यम्

कौतुकोत्सवयोर्देवीयोगे

फलविशेषः

आयव्ययनक्षत्रयोगिसंज्ञानयनम्

आयादीनां फलम्

मानाधिकन्यूनं फलम्

तेजआदीनांहीने फलम्

ध्रुवबेरपीठम्

कौतुकादीनां पीठलक्षणम्

प्रभामण्डललक्षणम्

मधुच्छिष्ट मिश्र संस्कारः

अङ्गुलसंज्ञा

षण्मानानि, तेषां संज्ञा च

देवानां तालविभागः

देवकल्पमञ्जुजानां त्र्यङ्गुलं

नवतालम्

देवतालेषु उत्तमत्वादिभेदः

प्रादेशिन्यादीनां लक्षणम्

उपमानम्

त्रयोविंशः पटलः

देवस्योत्तमतालवशात्

मानकयनम्

100

उष्णीषादीनां प्रमाणम्

हमद्यंगानां प्रमाणम्

101

देव्योर्मानम्

104

पूजकादीनां तालम्

106

सीतारुविमणी सत्यमानानां

मानम्

नवताळौविध्यम्

107

सप्तताळविभागः

108

षट्ताळविभागः

पञ्चताळविभागः

चतुस्ताळविभागः

109

त्रिताळविभागः

चतुर्विंशः पटलः

आवाहनपात्रादीनां लक्षणम्

110

पुष्पपात्रस्य लक्षणम्,

गन्धपात्रम्,

धूपपात्रम्, दीपपात्रम्

घण्टा, महाघण्टा, अर्घ्यपात्रम्

हविः पात्रम्, पानीयपात्रम्,

तांबूलपात्रम्

दवी, त्रिपादिका, पादोदकपात्रम्

आचमन पात्रम्, गण्ड

सहस्रधासपात्रम्,

शङ्खनिधिपद्मनिधी,

दीपाधासपात्रम्, दीपाधासप्रतिमा,

दीपमाला

113

कस्दीपपात्रम्	•	धन्यादि	123
नीलजनपात्रम्, दर्पणम्,		यजमानप्रार्थना मण्डलम्	
पादुका	114	तत्कोष्टदेवताः	•
जलद्रोणी, तस्मिन्	•	अङ्कुर्यधिपस्थापनम्	
स्तम्भवेष्टनम्, वितानम्,		अङ्कुर्यर्पणप्रकारः	124
ध्वजः	115	अङ्कुरपात्रादीनां गुप्तदेशे स्थापनम्,	
पताका, यवन्तिका, छत्रम्,	•	तत्पूजां च	•
पित्र्यम्, जिनछत्रम्	•	सप्तविंशः पटलः	
वर्षछत्रम्, चातुर्दण्डः,	•	प्रतिष्ठापनासादिकम्	125
मयूख्यजन्तदण्डः	116	आचार्यलक्षणम्	•
लौमादिव्यजननम्, शिबिका,		ऋत्विगलक्षणम् तद्वस्त्रं च	126
स्थलक्षणम्	•	अक्षयुन्मोचनम्	•
खट्वा, उपधानम्,		कौतुकादीनां पीठसंघातः बद्धादि स्थानेषु	
पुष्पफलकम्	117	रुक्मन्यासः	•
आसनविष्टरम्,	•	अक्षयुन्मोचनम्, दर्शनद्वयं च	127
स्नानविष्टरम्, भेरिका,		ध्रुवस्याक्षयुन्मोचनम्	128
कर्त्रिकाफलकम्	118	देव्यादीनामक्षयुन्मोचनम्	•
उमूखलम्, मुसलम्	•	अक्षयुन्मोचनान्ते जलाधिवासः	•
दाग्रम्, खनित्रम्, पेषणी,		ध्रुवाक्षयुन्मोचनान्ते विम्बशुद्ध्यर्थं	
यन्त्रिका	119	नवकलशरूपनम्	•
पंचविंशः पटलः		अष्टाविंशः पटलः	
पद्मपाश्चिदादीनां संस्कारः	119	अधिवासनम्	129
अथाऽऽभरणादीनां विशेषविधिः	120	देवयजनफलम्	130
रक्षा दीपविधिः	121	एकोनविंशः पटलः	
पादुकासंस्कारः	•	यागशालनिर्माणम्	130
वाहनादीनां संस्कारः	122	शय्यावेदिः प्रपादिद्वयम्	131
षड्विंशः पटलः		अरण्यादिमानम्, स्रुवादिस्वरूपम्	•
अङ्कुर्यर्पणविधिः तत्पात्र स्वरूपं च	•		

संभारहरणम्	132	निवेशपक्षः	.
अग्निप्रणयनम्	133	होत्रप्रशंसनम्	142
त्रिंशः पटलः		प्रणिधावावाहानं, सम्ये उक्तहोमः	.
अग्निकुण्डलक्षणम्	133	सर्वदेवत्यमन्त्रक्रमः	143
स्नानार्थं श्वभादिकरणम्	134	तत्तद्वनौहोमेमन्त्रविशेषः	144
परिवास्तेवानांपृथगालयेआहवनीय	.	विष्ण्वादि मूर्तीनां प्रधानमन्त्राः	145
कुण्डलकरणम्	.	वैष्णवान्ताहोमानंतरं कर्तव्यम्:	.
पश्चात्तऽग्निकुण्डादिकम्	135	त्रयस्त्रिंशः पटलः	
वेस्पञ्चकस्ययुगपत्प्रतिष्ठायामेक-		पीठावटे रुनादिन्यासः दक्षिणादानं	
कुम्भादि विधानम्	.	च	146
एकत्रिंशः पटलः		व्याहृति होमादि कुम्भादिप्रणयनं च	147
ऋत्विक्वरणम्, अग्निप्रणयनम्	136	न्यासमंत्र स्वस्वम्	148
आधारविशेषः, एकाध्वर्युपक्षेऽन्तर-		आवाहनक्रमः	.
गम्येविशेषः	137	पादादिष्वक्षरन्यासक्रमः	149
प्रधान कुम्भलक्षणादि	.	संस्कृतरूपेणैवाक्षरन्यासः	.
कुम्भे निक्षेप्यद्वयाणि	138	आवाहनोदकुम्भतोयाम्युक्षणम्	.
कुम्भे आवाहनक्रमः,		देवयज्ञस्य पञ्चविंशति क्रिया	
आवाहनांगासनादि	.	निष्पणम्	.
रेचकादि स्वस्वम् कुम्भेन्यासः	.	विष्णोः स्थापकादीनां	
ध्यानप्रकाशः, चतुर्दशकलरात्मपत्र		ब्रह्मणादीनां फलेविशेषः	.
विधिः	139	चतुस्त्रिंशः पटलः	
प्रतिसखन्धः	140	पश्चारादीनां पृथक्	
पञ्चशयनविधिः	.	प्रतिष्ठाविधिः	150
द्वात्रिंशः पटलः		पञ्चत्रिंशः पटलः	
होमत्रेविध्यम्, वेदिं परितः		नव षट् पञ्च मूर्तिविधिः	151
देवार्चनक्रमः	141	छन्मूर्तिप्रतिष्ठाविधानम्:	152
प्रथमावरण एव सर्वावरणदेवानां		पञ्चमूर्तिप्रतिष्ठाक्रमः	.

मतान्तरे तत्तदिमत्तो		प्रतिसखन्धस्थानम्	161
ध्रुवाभासकल्पनम्		ध्रुववेस्य दक्षिणे कुम्भस्थानम्	
ध्रुवार्यं खन्धन्यासः	152	अष्टत्रिंशः पटलः	
कौतुकालामेवार्चनम्	153	एकविमाने स्थानकादि	
द्वितलप्रासादे पक्षान्तरम्		प्रतिष्ठाविधिः	162
कौतुकालामे सुवर्णकूर्चयोर्विकल्पः		द्विमूर्ति स्थापनाविधिः	163
षट्त्रिंशः पटलः		त्रिमूर्ति स्थापनम्	
नवमूर्तिध्रुवक्षेत्रमानम्	154	ब्रह्मणः शयनस्थापन निषेधः	164
द्वादक्षिणवामयोः दुर्गाविघ्नेश		एकोनचत्वारिंशः पटलः	
करणम्		विमानप्रतिष्ठाविधिः	165
अधःस्थले प्रागादिषु पुरुषादीनां		विमानकोणेषु स्वर्णेन्द्रमृगेन्द्रयो	
स्थानम्		विकल्पः	
तृतीयतले योगशयनस्य क्रमः	155	शैलखेस्यवर्णलेपन प्रवृत्तः	166
सप्तत्रिंशः पटलः		विमानांगहोमः	
नवषट्पञ्चमूर्तीनां प्रतिष्ठाविधिः		विमानस्य ध्रुवादा चावाहनः	
आचार्यवरणम्	156	वे उद्वासन उच	167
आदिमूर्तः प्रतिष्ठाक्रमः		विमानस्य स्थावन्धन प्रवृत्तः	
पुरुषादीनां यागशास्त्रादि लक्षणम्		होत्र प्रशंसनं च	
कुम्भेषु खन्धादीनां न्यासः	157	चत्वारिंशः पटलः	
सम्याञ्जौ सहस्राहुत्यादिहोमाः		देव्योः पृथक् प्रतिष्ठाविधि	168
तृतीयतलस्यशयानस्य	158	देव्योर्विवाहविधिः	170
पुरुषस्य, सत्यस्य, अच्युतस्य		सुदृशे यजमानः ब्राह्मणद्वय कन्या	
अग्निरुद्धस्य		दानम् दैविकविवाहे ध्रुवदर्शनादीनां	
नरुणायणयोः, नृसिंहस्य,	159	निषेधः	171
वाराहस्य		कन्याञ्जौ सहस्राहुत्यादिहोमाः	
अष्टविषयककल्पः	160	अन्तहोम	
अष्टत्वेनां नवमूर्त्यादीनां		स्थापनोत्सवादीनां विवाहविधिः	
प्रतिष्ठाविशेषः			

देवीविम्बकरणे विवाहः नदेव
विम्बकरणे

172

एकचत्वारिंशः पटलः

नित्यार्चनविधिः

पुजकस्थ दक्षिणवामभुजयोः

सुदर्शन शङ्खवमुद्राकरणम्

आवाहनं

174

उपचारः

170

हविर्दानं, होमः

176

बलिदानं, प्रणामः

•

पञ्चप्रणामा स्तल्लक्षणं च

•

पुष्पन्यासादीनां निषेधः

177

धुवार्चायां आवाहनं विसर्जनं

निषेधः

•

द्विचत्वारिंशः पटलः

बलिविधिः बलिपात्रलक्षणम्

178

नित्योत्सवः, उपचारः,

उपचारभेदाः

179

षोडशोपचार परिगणनम्

180

घटिकाविधानम्

•

त्रचत्वारिंशः पटलः

अर्चनाहोष्याणि

181

वर्ज्यपुष्पम्, हविर्विधिः

182

भाषादि लक्षणम्, हविर्निर्वापः

•

प्रभूतमहाहविषो लक्षणम्

183

पट्टविधं हविर्लक्षणम्

•

वर्ज्यहविः, हविरनयनादि

•

हविषु उत्तरोत्तरश्रैष्ठ्यं

निवेदितान्नविनियोगश्च

•

चतुश्चत्वारिंशः पटलः

नवषट्पञ्चमूर्त्यर्चना

184

पञ्चमूर्त्यर्चनाविधिः

186

विष्णोः, पुरुषस्य

187

सत्यस्य, अच्युतस्य,

अनिरुद्धस्य

188

पञ्चचत्वारिंशः पटलः

एकवेद्यर्चनाविधिः,

नवविधार्चनम्

189

अर्चनस्योत्तमत्वमध्यमवादिः

191

अर्चने उत्तमत्वादि

•

षट्चत्वारिंशः पटलः

विशेषपूजाविधानम्

192

मार्गशीर्षद्वादशीपूजा

•

पौषमासपूजा, माघमासपूजा,

पुनर्वसुपूजा

193

फाल्गुनमासपूजा

194

फाल्गुने उत्तरफाल्गुन्यां

लक्ष्मीपूजा

•

चैत्रमासपूजा, वैशाखमासपूजा

•

रेवतीनक्षत्रे महीदेवीसहित

देवपूजा

195

विशाखमासपूजा, ज्येष्ठमासपूजा

•

आषाढपूजा, श्रावणमासपूजा

195

श्रोष्ठपटपूजा, आश्वयुजपूजा

196

कार्तिकमासपूजा,	स्नपनविधि:	•
वृत्तिकादीपोत्सवः	उत्सवचक्रविधानम्	207
सप्तचत्वारिंशः पटलः	पंचाशत्तमः पटलः	
शुद्धस्नपविधि:	चक्रप्रतिष्ठा	208
एकादश्यादिषु दन्तधावनविधेयः	चक्रप्रतिष्ठाविधि:	•
देवस्यहरिद्रापिष्टेन सर्वाङ्गलेपः	एकपंचाशत्तमः पटलः	
आवायणविधि:	ब्रह्मोत्सवविधिः तत् त्रैविध्यम्	209
देवस्य तण्डुलनिवेदनम्	उत्सवदिनसंख्यातत्कालश्च	•
विष्ठादीनां तद्गक्षणम्	ध्वजदण्डलक्षणम्	•
अष्टचत्वारिंशः पटलः	ध्वजपटलक्षणादि	•
देवेशस्य स्नपनविधि:	ध्वजपटे लेख्यगुरुलक्षणम्	210
अनतीतपञ्चदशाहघृतस्य	ध्वजगुरुनिवेतान्नक्षणाफलम्	212
ग्राह्यता	उत्सवाख्यः	•
पञ्चगव्यद्रव्याणां मानम्	द्विपञ्चाशत्तमः पटलः	
अतोदेवादि प्रणम्यतामिसंघ्नितं	दीपानां विभेदः	213
जप्योदकम्	•	•
अष्टत्त्रै नवविधस्नपनविधि:	उत्सवे अङ्कुरार्पणम्	214
स्नानवेदि निर्माणम्	मृत्सङ्ग्रहणम्	•
एकोनपंचाशत्तमः पटलः	मृत्सङ्ग्रहणविधिः	•
केषाञ्चिन्मते	त्रयः पंचाशत्तमः पटलः	
स्नपनस्याध्यायः	उत्सवविधि:	215
मास्योत्तमोत्तमर्यन्तम्	होतव्यसमिदादि, द्विगुणार्चनाद्वयं	
यजमानयुतेनाचार्येण ऋत्विगादि	पद्मादि संवाहः	216
वरणम्	कुंभस्थ देवपूजनम् बलिहस्तप्रक्रमश्च	
केषाञ्चिन्मते शयनंविना-	शिखिकादियानोत्सवः	217
कौतुकवन्दनमापि	देवेशालङ्करणम् यानासेपणम्	218
शालिघृतादीनां स्थानानि		206

चतुष्पंचाशत्तमः पटलः

अशक्तैः, अतिवसादि दोषे 219

अवताराणामुत्सवे विशेषः 219

उत्सवाऽधिदेवत्वकथनम्

सूर्यवारादिषु तत्तदेवत्वादिहोमाः 220

चले देवमन्त्रिणौ स्नानकरणम् 221

पुष्पयानविधिः 222

एकाहोत्सवः 223

पंचपंचाशत्तमः पटलः

मत्स्याष्टवतारविधिः,

मत्स्यस्यलक्षणम् 224

अथ प्रतिष्ठा, 225

कूर्मस्य लक्षणं, तत्प्रतिष्ठा

षट्पंचाशत्तमः पटलः

आदिवराहस्य, प्रलयवराहस्य 226

यज्ञवराहस्य, एषां प्रतिष्ठा 227

सप्तपंचाशत्तमः पटलः

नरसिंहलक्षणं - तद्द्वैविध्यम्

गिरिजस्य लक्षणं

स्थूणजस्य लक्षणम्,

यानकन्नरसिंस्स्य

तत्प्रतिष्ठा

वामनलक्षणम्, त्रिविक्रमस्य 230

तथोः प्रतिष्ठा 231

अष्टपंचाशत्तमः पटलः

जामदग्न्यस्य लक्षणम् 232

तत्प्रतिष्ठा, उधवस्य लक्षणम्

राघवस्य प्रतिष्ठा 233

हनुमत्प्रतिष्ठा 234

बलरामस्य, तत्प्रतिष्ठा

एकोनषष्टितमः पटलः

कृष्णस्य, तत्प्रतिष्ठा 235

कर्किणः, तत्प्रतिष्ठा, आदिमूर्तिविधिः "

अनन्तशायानस्य 237

षष्टितमः पटलः

अथ मानुषवासुदेवस्य 237

दैविकवासुदेवस्य

तत्प्रतिष्ठा 238

आलेख्यदेवानाम्, तत्प्रतिष्ठा

एकषष्टितमः पटलः

भूपरीक्षादौ प्रायश्चित्तम् 239

कर्षणकाले वृष्णे अङ्गहीने हलादीनां

उत्कृष्टालाग्रे प्रमाणहीने च प्रा० 239

कर्षणेकपालादिदर्शने

विष्वक्सेनाद्यनर्त्तने गोगणनिवेदने

हीने देवतामलिहीने प्रा० 240

गर्भन्यासविहीने गर्भभाजनप्रमाणहीने

अधिकेच प्राय० 240

विमानसमापत्यनन्तरं ध्रुववेगऽस्थापने

प्रायश्चित्तम् 241

अनुभूप्रायश्चित्तम् 241

द्विषष्टितमः पटलः

ध्रुववेस्स्थानहीनादौ प्रायश्चित्तम् 242

त्रिषष्टितमः पटलः

कर्षणादि पुनः संस्कारः
गोमणनिवेदनम्
ध्रुववेरं मानहीनश्चेत्प्रायः
ध्रुवे नष्टे कृत्तम्
यथाविधि स्थापितविम्बस्य
न चलनम्

चतुः षष्टितमः पटलः

स्नपनमण्टपादौ अग्निदण्डे
अग्निवाताहरो वा प्रायश्चित्तम्
ध्रुवार्यं शुलकाहणस्थापनविपर्यासे
प्रायः
मृण्मयमहावेरस्य अर्धचित्रनिवर्धे
सौवर्णरजातीनां निषेधः
अनुत्तमव्यवृत्तं मृण्मयवेर
मामिचार्त्तिकम्
आस्पृष्टाद्यनुत्तमव्यवृत्तकौतुकादि
स्थापने प्रायः
कौतुकस्य शयनानिषेधः
आर्षपौराणिकादिषु यथापूर्वमेव
कल्पनम्
कौतुकादिषु निर्दिष्टे अर्च्यमानेषु
यजमाननाशकम्
अन्यालयध्रुवादिकं अन्यत्र न
स्थापितव्यम्
अङ्कुर्यर्पणानन्तरं उत्तरक्रियाकरणे
प्रायश्चित्तम्

पंचषष्टितमः पटलः

पीठसङ्घातकाले रुत्तानामलाने
गवादिदर्शनद्रव्यहीने चेष्टां
प्रमाणहीनायां अग्निवृष्टे प्रमाणहीने
प्रायः
संस्तरणादौ प्रमाणहीने प्रायः
आघातपूर्वं अग्निमध्ये नमन

निषेधः

आज्यस्थान्याम् मक्षिप्रमिपत्तने
परिस्तरणादि सम्भायणां दाहे
भेदे छेदे नष्टो च
विशेषेऽनुक्ते सुवेण होमः

प्रायश्चित्तविशेषेऽनुक्ते वैष्णवादि
रुत्तन्वीजाद्यलाने
दर्शनालायां हीनायां
साधितकुम्भे मिन्ने श्ववृत्तकुम्भादौः
स्पृष्टे वा प्रायः

ध्रुवादीनामलाने
मासातीत दर्मादिनिषेधः
आज्यमाहि धाघिदीरनिषेधः
खन्नादिदाहे
हौत्रशंसने विपरीते हीने च
सर्वहोमे विपरीते हीने च प्रायः
अध्ययनहीने

प्रतिष्ठादावाचार्यस्याशौचनिषेधः
आचार्यस्थापकानां भर्त्सनादौ प्रायः

षट्षष्टितमः पटलः

नित्यार्चना प्रायश्चित्तम्

वेददुष्कादि दर्शने प्रायश्चित्तम्	253	प्रातः सायंबल्यादि हीने, प्रा०	"
बलिप्रायश्चित्तम्	255	एकव्यलोत्सवे विशेषः	"
बलिस्वरूपं, तत्करणप्रकारश्च	"	बलिमात्रहीने प्रा०	"
बल्यकरणे प्राय०	256	बलिद्रव्यतत्प्रात्रयोः पतने	"
बलौ भूलौ पतिते प्रा०	"	प्रात्रस्य भेदने नाशो च-प्रा०	"
सप्तषष्टितमः पटलः		उत्तहोमे हीने	262
स्नपनत्रैविध्यम् तदकरणे प्रा०	257	देवस्यालङ्कारे हीने	"
पूर्वरात्रौ प्रतिसखन्धाद्यभावे		अलङ्कारद्वयेषु	"
प्रायश्चित्तम्	"	निर्माल्याऽनिर्माल्यविभागः	"
स्नपनप्रायश्चित्तविधिः	258	नूत गान स्तोत्र	"
अष्टषष्टितमः पटलः		भक्तप्रस्थितिच्छत्रपिञ्जलीनां हीने	"
ध्वजारोहणहीने	259	देवस्य यानात्पतने	"
उत्तमासे अङ्गानादुत्सवाऽकरणे		चक्रवीशादिर्बिम्बाभावे	"
प्रा०	259	एतेषां पतने प्रा०	263
ध्वजे गरुडप्रतिष्ठाहीने प्रा०	"	यानात्पतितस्याऽङ्गहीने	"
ध्वजदैवादि पूजनहीने प्रा०	"	कौतुकादि बेराऽभावे	"
मेरीताङ्गहीने प्रा०	260	नदीपर्वतसमीपे देवालयसत्त्वे	"
ध्वजगरुडनिवेदनहीने,		गायकनर्तकयोः पतने	"
तस्यमुद्गान्निवेदनहीने च	"	उत्तकाले वर्षादिना उत्सवाऽकरणे	"
ध्वजस्य चौरापसरणादौ प्रा०	"	वीथिमध्ये वर्षादिस्पर्शे प्रा०	264
ध्वजपटपतने प्रा०	"	उत्सवकाले कलहादौ प्रा०	264
ध्वजगरुडस्य वर्षादिबाधे दोषाभा०	"	आलयाभ्यन्तरे शस्त्रादिना मरणे प्रा०	"
नियतकाले उत्सवाकरणे प्रा०	"	वीथ्यां मरणसम्भवे प्रा०	"
उत्सवादौ स्नपनहीने प्रा०	260	अग्नीतिदण्डाभ्यन्तरे श्वेसति प्रा०	"
उत्सवार्थप्रतिसरहीने	261	उत्सवमध्ये अन्योत्सवशुभकर्मकरणे	"
यङ्गशालाकुम्भवेद्योः		प्रा०	"
प्रमाणहीनाधिक्ययोः प्रा०	"	तीर्थदिनात्पूर्वरात्रौ प्रतिसखन्ध	"
रोरणदर्ममालाऽलङ्काराणां हीने प्रा०	"	शयनाऽभावे प्रा०	"
		तीर्थस्नानकाले अतीते हीने च प्रा०	"

तीर्थदिने रात्री ध्वजावरोहणहीने

॥॥

अवरोहणे वलिहीने प्रा०

उत्सवान्तरनपनहीने प्रा०

अनुक्तदोष प्रा०

एकोनसप्ततितमः पटलः

भूषकादि स्पर्शनादी प्रा०

सूतिकादिनां प्रथमावरणे प्रवेशे प्रा०

सूतिकादिनां मर्चनाकाले दर्शने

प्रा०

आलयभ्यन्तरे सूतिकादि प्रवेशे

तत्स्पृष्टहविर्निवेदने प्रायश्चित्तम्

ध्रुववेगदी सूतिकादि स्पृष्टे प्रा०

शुद्धाद्यनुलोमस्पृष्टहविर्निवेदने प्रा०

महापातकिनां प्रवेशे,

तत्स्पृष्टहविर्निवेदनेच प्रा०

ध्रुववेगदी महापातकि

प्रभृतिभिस्स्पृष्टे प्रा०

पतितस्य गर्भगृहे प्रवेशे प्रा०

महापातकादीनां प्रथमे द्वितीये वा

आवरणे निरन्तरस्संचरे प्रा०

महापातकि प्रभृतीनां संवत्सरं

प्रासादाभ्यन्तरे

संचारे प्रा०

तत्संसर्गिणां स्पर्शे प्रा०

तत्संसर्गिस्पर्शे दोषो न

आशीचिद्विज स्पृष्ट हविर्निवेदने प्रा०

ध्रुववेगदी आशीचिद्विजस्पृष्टे प्रा०

265 द्विजप्रवेशे प्रा०

266 स्वद्योतदीनां गर्भालय प्रवेशे,

• ते विम्बे स्पृष्टे वा प्रा०

• पूर्वोक्तद्वेषु मनुष्यादीनां

ताडनादी प्रा०

• आलायाद्वये पूर्वोक्त ताडनादि संभवे

प्रा०

• देवस्य शवदर्शने प्रा०

प्रथमावरणे गजादिमरणे प्रा०

266

• महाबेरे स्वेदादि दर्शने प्रा०

• कल्मीकादि सम्भवे प्रा०

• विमानेऽकारणादिभन्ने प्रा०

• अशनिहते महामक्षिकयुते च विमाने

प्रा०

• आकाशे प्रतिसूर्यदर्शने प्रा०

• दिग्दारे प्रा०

• उपलवर्धे प्रा०

• अकाले इन्दुक्षयादी प्रा०

267

• आलयभ्यन्तरदी स्तम्भरी दर्शने प्रा०

• ध्रुववेगदी स्तम्भरीस्पृष्टे प्रा०

• गर्भगृहे सर्पादिदर्शने प्रा०

• तत्र स्पर्शमरणे प्रा०

• ध्रुवादी सर्पादिभिः स्पृष्टे प्रा०

• पञ्चालय गोपुरादी सर्पादि

मरणे प्रा०

• आलयभ्यन्तरे महावाताद्यभिभवे

॥॥

268

सप्ततितमः पटलः

भयङ्कार्यं निवृत्तिः

ततः आलये कौतुकादिस्थाने

कूर्चस्थापनादि

बालालये सति कूर्चस्थापनादि

मासादूर्ध्वमन्यकूर्चास्थापनम्

सुकाले कर्तव्यम्

शान्तिस्वरूपम्

मसब्द्वेकतीते महाशान्तिः,

तत्स्वरूपं च

दुर्घादावर्चमाहीने प्रा०

वर्षेऽतीते प्रा०

एकसप्ततितमः पटलः

महाबेरविमानयोः पतनादौ

कर्तव्यम्

विमानबाह्यस्यागाङ्गादि हीने

तृणादिना विमाने च कर्तव्यम्

विमानध्रुवयोर्विनाशे कर्तव्यम्

संस्काराङ्गाहनी कर्त०

कौतुकादि विनाशे

दास्ये खण्डस्फुटितादि

दोषसम्भवे कर्म

बालगार स्थानम्

गर्भालये कौतुकादि स्थापनस्थानम्

ध्रुवपीठ विस्तारदि

अनन्तरं कर्तव्यम्

एकविमाने स्थापनक्रमः

अवतारणां सत्त्वे, धात्रादीनां बालालयः

बालालयेऽपि उत्सवादि कर्तव्यम्,

द्वितीयतरुणालये मवमूर्तिस्थापनम् 278

बालालयेऽर्चनाविशेषः

बालालयेऽपि महानसादिस्थान

कल्पनम्

272

बालालये कल्पकालातिशये

कर्तव्यम्

अष्टौ अन्यबालालयं कुरु

बालालयस्य जीर्णत्वादौ कर्त०

पूर्वबालालयस्यनवीकरणयोग्यत्वे

कर्त०

279

273

द्विसप्ततितमः पटलः

ध्रुवबेरस्य चातुर्विध्यम्

ध्रुवबेरस्य तावज्जत्वे कर्त०

ध्रुवस्यशीलत्वे

274

ध्रुवस्य मृण्मयत्वे वास्तवत्वे च

सर्वत्र पक्षान्तरम्

280

शीलबेरस्याऽङ्गोपाङ्गहीने

274

बेरस्य सहाङ्गे हीने क०

सन्धानयोग्य बेरस्यागे

ध्रुवार्चयोः प्राप्तेकं कस्याऽयोगे

एकबेरपक्षे तस्याङ्गाहीने

280

ध्रुवार्चाबेरस्य स्थानमाह

बेरस्य महाङ्गे हीने क०

सन्धानयोग्य बेरस्यागे

ध्रुवार्चयोः प्राप्तेकं कस्याऽयोगे

276

एकबेरपक्षे तस्याङ्गाहीने

280

277

ध्रुवार्चवेरस्य स्थानमाह

तस्य देवीभ्यांसाहित्यकरणेच्छायाम्

मृण्मयविमाने ध्रुवार्चने सति शौल

विनमानकरणेच्छायाम्

पुनर्विमानकरणे विशेषः

ध्रुववेरे वर्णक्षयादी क०

नवमूर्त्यादि तले दुष्टे क०

त्रिसप्ततितमः पटलः

जीर्णवेरेसति दोषः,

तत्स्थागप्रकारश्च

कौतुकादीनामंगहीने कर्त०

अंगादिस्वरूपं च

उपाङ्गहीने प्रा०, प्रत्यङ्गहीने प्रा०

अङ्गहीने प्रा०

पटादावालिख्याऽर्चितस्य जर्णिं चेत क०

चतुःसप्ततितमः पटलः

आचार्यादीना मलाभे क०

आचार्यसंकरे दो० प्रा०

योगमार्गेण प्रतिष्ठितस्य मार्गान्तरेण

प्रतिष्ठाकरणे दोषः

स्थानकासन शयनेषु व्यत्यासे

व्यवस्था

अथ तारादीनां कौतुकवेरेणि

संकराणि चेत् प्रा०

कौतुकादीनां पुनः प्रतिष्ठासमये

सांकर्येपि दोषमावः

पञ्चसप्ततितमः पटलः

अद्भुतोदयनिमित्तम्, शान्त्यकरणे दो०

* शान्तिकरणे कालः

281 अद्भुतानां त्रैविध्यम्

तत्र दिव्यानि

* आन्तर्दिशाणि

* भौमाना मनेकत्वम्

* तत्र चरेष्वभौमानि

282 स्थिरेषु भौमानि

तेषां स्थानभेदात् दोषाः

भौमेषु उत्तमत्वादि

दिव्यादिषु कर्त०

षट्सप्ततितमः पटलः

शान्तिभेदः

* अद्भुतशान्तिः

* अनावृष्टौ कर्त० कल्पान्तरम्

* कल्पान्तरम्

ध्रुववेरार्चनं चेत् अनावृष्ट्यादौ कर

प्रभूतशान्तिः

* सर्वशान्तिः

सप्तसप्ततितमः पटलः

* तन्त्रसंकरे प्रा०

तन्त्रद्वैविध्यादिकम्

* अनुत्तदोषप्रायः

अष्टसप्ततितमः पटलः

पवित्रारोपणम्

* पवित्रारोपणस्य फलम्

तस्येष्टकालः

पवित्रारोपणप्रयोगः

* विम्बाऽलम्बप्रमाणं अष्टोत्तरसहस्री-

वक्त्रमालां कुर्यात्	•	पुण्ड्रधारणयोग्यमृदवाहणम्	•
पवित्रोत्सवे अर्चया नियमः	295	द्रव्यान्तराणि	•
पवित्राणां शयनाधिवासः	•	पुण्ड्रस्य दीपाद्याकृतित्वम्	•
आलयादीनां पवित्रारोपणं	•	ललाटादौ केशवादि स्मरणम्	301
पवित्रोत्सवहोमस्योत्तमत्वादित्रै- विध्यम्	•	पवित्रस्य द्रव्यादिकम्	•
अष्टाशस्त्रादशाक्षस्वैभववर्णनम्	•	तेषां स्त्रीत्वादिकम् पित्र्यादौ दर्भसंख्या,	•
देवपादस्पर्शपूर्वकम् होमः	•	ग्रन्थादि मस्त्रिमाणम् ग्रन्थिदेवता	•
वक्त्रमालादिपवित्रारोपणं	296	पवित्रस्य तद्वदिसाम्यम्	•
परिषदेवानां तत्तन्मन्त्रेण	•	पवित्रं विना कृतंकर्म निष्फलम्	•
पवित्रोत्सव दिनसंख्या	•	उच्छिष्टस्य वर्ज्यता	•
एकोनाशीतितमः पटलः	•	पवित्रालाभे	302
तस्य कालः प्रकाशश्च	297	ब्राह्मस्नानम्	•
मार्गशीर्षशुद्धद्वादशी समाशयनम्	297	मन्त्राणामृष्यादि स्मरणावश्यकता	•
अनन्तरं कर्तव्यम्	•	सामान्यतः ऋष्यादिकम्	•
अशीतितमः पटलः	•	द्व्यशीतितमः पटलः	•
मृदादीनां देवता	298	संध्योपस्थानादिमन्त्राणां ऋषिच्छं	•
कुण्डे अग्नि मूर्तिध्यानम्	299	दोषिदेवतानि	302
सप्तानां जिह्वाणां जागानि-वर्णः	•	त्र्यशीतितमः पटलः	•
तत्र होमद्रव्याणि	•	मन्त्रकल्पः	303
अन्गेः श्रोत्रादि स्थानं विज्ञाय	•	प्रणवस्य बहुस्वरूपतादिकम्	•
ज्वलदन्नौ होमस्य कर्तव्यता	•	प्रणवस्य जीवात्मादिकम्	•
एकाशीतितमः पटलः	•	चतुरशीतितमः पटलः	•
यज्ञादीनां विष्णुपूजाङ्गत्वेनानुष्ठानं	•	गायत्र्या अक्षरेणैतम् सावित्रीति	•
प्रदर्शनम्	300	नामिनिमित्तम् ऋष्यादिकम्	•
सर्वकर्मानुष्ठानात्पूर्वमूर्ध्वपुण्ड्रधारणम्	•	पादे अक्षर संख्या	305
•	•	तस्याः स्वरूपम्	•

त्रिविधं ध्यानम्	*	बुद्ध्यादीनामुत्पत्तिविषयस्थानां
अक्षरन्यासः न्यासफलं च	306	अस्थिपादादीनां पृथिव्याद्यंशत्वं
अक्षराणां ध्यानं देवतादिकं च	*	शब्दादीनां पृथिव्यादि गुणत्वम्
प्रत्येक मक्षस्देवता-तस्य फलम्	*	सात्त्विकगुणाः तेषां कार्यं च
सावित्रीमंत्रकल्पः	307	सात्त्विकादीनां स्थानम् तत्स्वर
		जाग्रदाद्यवस्थाभेदः
पंचाशीतितमः पटलः		नवतितमः पटलः
तत्त्वोपदेशोपयुक्तेषोद्घातः	*	नाभिः तत्र द्वादशास्त्रक्रं तत्र
तत्त्वपदनिर्वचनम् बहुलणः श्लोकम्,		जीवः
तस्य सकलत्वनिष्कलत्वे	*	
निष्कलस्वरूपम्	308	नाभेरूर्ध्वं कुण्डलिनी शक्ति
षडशीतितमः पटलः		हृदयं-तत्र सूर्यमण्डलम् तत्र मूर्ति
भगवतो जगत्सृष्टिः तयोर्भेदः	308	नासावो चन्द्रमण्डलम् तत्रमूर्तिः
प्रियो विष्णुविभूतित्वम्	309	मूर्धनि मुक्तिद्वारम्
प्रकृतेर्द्वैविध्यादिकम्	*	एकनवतितमः पटलः
सप्ताशीतितमः पटलः		हृत्पद्मस्य भगवद्भयानविधिः
वैकुण्ठस्वरूपम् तत्र प्रमोदादिभेदः	*	द्विनवतितमः पटलः
तेषु विद्यमान भगवद्गुणाणि	*	नाडिसंख्याः, तत्र मुख्याः
भगवतः सर्वोत्तमत्वम्, इच्छया		तत्स्वरूपम्
जगत्सृष्टिः	310	त्रिनवतितमः पटलः
चतुर्मुखस्योत्पत्तिः	*	नाडीषु प्रणादिवायुसंचारः,
अष्टाशीतितमः पटलः		तेषां मुख्यः
देहोत्पत्तिप्रकारः	311	प्राणादीनां स्थानं स्वरूपं च
गर्भस्य वृद्धिक्रमः	*	जीवस्वरूपं तस्य कर्म तस्य ज
पुरुषत्वादि निमित्तम्	*	पांच भौतिक प्रलयः
एकोननवतितमः पटलः		सृष्टिनां गतिः
शरीरे काठिन्याद्युपपादनम्,		चतुर्नवतितमः पटलः
इन्द्रियोत्पत्तिः तद्विषयः	312	संसारहेतुः

तत्तत्प्रणोपायः	• रेचकादिप्रकारः	•
मोक्षस्वरूपम् तद्भेदः	• सप्तनवतितमः पटलः	
पञ्चनवतितमः पटलः	प्रत्याहारस्वरूपम्, तद्भेदः	324
चतुर्विध भगवत्समाश्रयणम्	321 अष्टादशमर्मस्थानानि तल्लक्षणम्	•
अर्चनस्योत्तमत्वम्,	तत्रवायु संयमन प्रकारः	325
मूर्तिभेदनिरूपणम्	• अष्टनवतितमः पटलः	
अष्टाङ्गयोगः	322 धारणलक्षणम्, शरीरे पृथिव्यादिस्थानम्,	
यमस्य लक्षणम्	• तत्रध्येयं रूपम्	•
नियमस्य लक्षणम्	• एकोनशततमः पटलः	
आसनस्य	• ध्यानस्वरूपम् तद्विभागः	326
ब्राह्मम्	• शततमः पटलः	
स्वस्तिकम्	• सामाधिस्वरूपम्-तत्फलम्	328
पद्मासनम्	• देहत्यागप्रकारः	•
गोमुखम्	• ग्रन्थोपसंहारः	•
सिंहासनम्	• एकशततमः पटलः	
मूलासनम्	• अग्नि ग्रन्थसंख्या	329
वीरासनम्	323 भृगु ग्रन्थसंख्या	329
मयूरसनम्	• काश्यप ग्रन्थसंख्या	•
आसनस्योत्तमत्वादिकम्	मरीचि ग्रन्थसंख्या	•
प्राणायामः		